

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu historia i terażniejszość w zakresie podstawowym dla klasy I szkoły ponadpodstawowej*

(do podręcznika *Historia i terażniejszość 1. Zakres podstawowy. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych*, autorstwa B. Belicy, Ł. Skupnego)

* Plan wynikowy został skonstruowany na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia*.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
I. Wiedza o podstawach życia społecznego					
1. Jednostka jako istota społeczna	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>istota społeczna, role społeczne, grupy społeczne, klasy społeczne, życie społeczne, roztropność, komunikacja społeczna, dialog, kompromis, solidarność, pokój społeczny,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>dobro wspólne, sprawiedliwość społeczna, umowa społeczna, stan natury, anomia społeczna;</i> – wymienia rodzaje więzi społecznych; – wymienia fundamenta- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje odgrywane przez człowieka role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia; – opisuje charakter i rodzaje więzi społecznych; – charakteryzu- 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia klasyczne określenie dobra wspólnego i charakteryzuje jego obecność we współczesnych doktrynach politycznych; – charakteryzuje sprawiedliwość jako fundament ła- 	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność; – wyjaśnia znaczenie roztropności,

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	<p>Uczeń:</p> <p><i>stosunki społeczne, socjalizacja.</i></p>	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>ne zasady życia społecznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego człowieka określa się jako istotę społeczną. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <p>je różne rodzaje ról społecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia, w jaki sposób rozwijana w nowożytności koncepcja „umowy społecznej” różni się od tradycyjnego pojmowania więzi społecznych; – wyróżnia wspólnoty i grupy społeczne tworzone według różnorodnych kryteriów. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <p>du społeczne-go, wyjaśnia, czym jest sprawiedliwość społeczna, rozdzielcza i wymienna;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje strukturę społeczną. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <p>społecznej komunikacji, sporu, dialogu, kompromisu, solidarności i pokoju społecznego w życiu społecznym.</p>
2. Państwo i jego or-	– definiuje po-	– wyjaśnia róż-	– przedstawia	– omawia zasa-	– porównuje

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
ganizacja	<p>Uczeń:</p> <p>jęcia: <i>państwo, naród, patriotyzm, szowinizm, etnocentryzm, kosmopolityzm, racja stanu, subsydiarność</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia atrybuty państwowości; - wskazuje na czynniki narodotwórcze. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nicę między patriotyzmem a szowinizmem, nacjonalizmem i kosmopolityzmem; - wymienia obowiązki państwa względem obywateli i obywateli względem państwa; - wymienia atrybuty jednostek samorządu terytorialnego; - charakteryzuje podstawowe atrybuty państwowo- 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proces tworzenia się narodu; - omawia przykłady postaw patriotycznych we współczesnym świecie; - wyjaśnia znaczenie podstawowych zadań państwa wobec jego obywateli oraz obowiązków obywateli względem państwa; - wyjaśnia znaczenie wspólnoty samo- 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dę pomocności i formułuje płynące z jej stosowania korzyści dla codziennego funkcjonowania państwa; - opisuje strukturę i główne organy samorządu terytorialnego w Polsce po 1999 r.; - wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompetencje poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
3. Organizacje funk- cjonujące wewnątrz państwa	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje po- jęcia: <i>partia polityczna, fundacja, stowarzysze- nie, związek zawodowy</i>; – wyjaśnia zna- czenie funk- cjonowania organizacji celowych we współcze- snym świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia sto- warzyszenie zwykłe od re- jestrowanego, wyjaśnia róż- nice między tymi formami stowarzyszeń; – wymienia podstawowe zadania i uprawnienia związków zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasa- dy funkcyj- nowania partii politycznej, fundacji, sto- warzyszenia, związku za- wodowego w polskim po- rządku praw- nym. 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia or- ganizację po- żytku pu- blicznego od innych orga- nizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zna- czenie funk- cjonowania Rady Dialogu Społecznego.
4. Wspólnoty religij- ne we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia po- jęcia: <i>chrze- ścijaństwo, judaizm, bud- dyzm, islam,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia po- jęcia: <i>monote- izm, polite- izm, religia naturalna, re-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pod- stawowe róż- nice między założeniami największych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia po- jęcia: <i>chrze- ścijaństwo, judaizm, bud- dyzm, islam,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia róż- nice między państwem ate- istycznym a neutralnym

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hinduizm;</i> - wymienia największe religie współcześnie występujące na świecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>ligia objawiona;</i> - charakteryzuje podstawowe założenia głównych religii świata. 	<ul style="list-style-type: none"> - religii świata; - opisuje główne obrzędy występujące w największych religiach świata; - opisuje typy relacji panujących między państwem a Kościołami i związkami wyznaniowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>hinduizm, monoteizm, politeizm, religia naturalna, religia objawiona.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - światopoglądowo; - omawia różnice między państwem wyznaniowym a teokratycznym; - podaje przykłady państw teistycznych, wyznaniowych, neutralnych światopoglądowo i teokratycznych.
5. Ustroje polityczne	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia klasyczną typologię ustrojów politycznych według Arystotelesa; 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje odmierności między ustrojami politycznymi; - definiuje po- 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy charakterystyczne dla demokracji w ujęciu klasycznym i li- 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje różnice między demokracją klasyczną a demokracją w 	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwstawia ustroje idealne od zdegenerowanych według klasycznej typolo-

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń: – definiuje pojęcia: <i>monarchia, arystokracja, demokracja tyrania, oligarchia, ochlokracja</i> .	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: jęcie demokracji w ujęciu klasycznym oraz liberalnym.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: beralnym.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: ujęciu liberalnym.	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: logii Arystotelesa, tłumaczy, w jaki sposób następuje degeneracja ustrojów według Arystotelesa.
6. Prawo we współczesnym świecie	– definiuje pojęcia: <i>prawo, uprawnienie, prawo natury, prawo przedmiotowe, prawo podmiotowe, prawo cywilne, prawo karne, prawo administracyjne, prawo rodzinne</i> .	– definiuje pojęcia: <i>zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych</i> ; – zna podział prawa na gałęzie, charakteryzuje poszczególne, podstawowe gałęzie prawa; – wyjaśnia,	– wyjaśnia różnicę między zdolnością prawną a zdolnością do czynności prawnych; – opisuje funkcje prawa karnego.	– charakteryzuje materię regulowaną przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne; – opisuje podział administracji publicznej w Polsce.	– wskazuje na różnice między wykroczeniem a przestępstwem.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
7. Prawa człowieka we współczesnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>prawa człowieka, wolności obywatelskie, wolność jednostki</i>; – opisuje rozwój koncepcji praw człowieka na przestrzeni epok. 	<p>czym różni się prawo od uprawnienia;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje koncepcję prawnonaturalną i pozytywistyczną prawa. <ul style="list-style-type: none"> – opisuje, w jaki sposób traktowano prawa człowieka w starożytności; – wymienia zawarte w Konstytucji RP prawa człowieka i obywatela; – wymienia najważniejsze dokumenty 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich; – wymienia najważniejsze akty związane z rozwojem praw człowieka w epoce oświecenia. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje najważniejsze akty prawne regulujące problematykę praw człowieka na arenie międzynarodowej (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Konwencja o 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje koszty zagadnień wypracowanych w czasie Konferencji BWE; – charakteryzuje prawa człowieka, dzieląc je na poszczególne generacje.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
8. Związki między- państwowe a pokre- wienieństwo narodów	– wyjaśnia po- jęcia: <i>związek międzypań- stwowy, po- krewieństwo narodów</i> .	regulujące kwestię praw człowieka na poziomie międzynaro- dowym; – wymienia są- dowe możli- wości ochrony praw człowie- ka. – wyjaśnia róż- nice między naturalnym pokrewień- stwem naro- dów a związ- kami (uniami) państw; – wskazuje na przyczyny tworzenia się związków	– wymienia największe współczesne związki mię- dzy państwo- we.	Ochronie Praw Czło- wieka i Pod- stawowych Wolności); – opisuje zna- czenie Rady Europy dla ochrony praw człowieka. – podaje przy- kłady unii państw w no- wożytnej Eu- ropie; – charakteryzu- je Inicjatywę Trójmorza ja- ko inicjatywę wynikającą z pokrewień- stwa naro-	– charakteryzu- je materię działania po- szczególnych związków państw.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
		międzypaństwowych; – rozróżnia powody polityczne i gospodarcze tworzenia unii państw.		dów.	
Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
Wiedza o podstawach życia społecznego – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
II. Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny					
1. Świat po II wojnie światowej	– wyjaśnia pojęcia: <i>II wojna światowa, Karta Atlantycka, wojna totalna</i> ; – wymienia konsekwencje	– wyjaśnia pojęcia: <i>świat dwubiegunowy, ład pojałtański, supermocarstwo</i> .	– charakteryzuje konsekwencje II wojny światowej dla świata w wymiarach politycznym, społecznym, eko-	– opisuje próby budowy ładu powojennego po II wojnie światowej.	– charakteryzuje sytuację Niemiec po II wojnie światowej.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń: II wojny światowej dla świata i społeczności ludzkich.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: nomicznym (gospodarczym) i kulturowym.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
2. Organizacja Narodów Zjednoczonych oraz regulacje międzynarodowe dotyczące praw człowieka	– wyjaśnia pojęcia: <i>Organizacja Narodów Zjednoczonych, prawo narodów do samostanowienia.</i>	– wymienia przyczyny i cel powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych.	– charakteryzuje zasady, na podstawie których funkcjonuje Organizacja Narodów Zjednoczonych.	– opisuje strukturę Organizacji Narodów Zjednoczonych ze wskazaniem głównych organów oraz zakresu ich działania; – wymienia najważniejsze organizacje wyspecjalizowane Organizacji Narodów Zjednoczonych ze	– charakteryzuje sukcesy i porażki w funkcjonowaniu Organizacji Narodów Zjednoczonych od początku jej powstania do chwili obecnej.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
3. Geneza zimnej wojny	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>zimna wojna, żelazna kurtyna, NATO, Układ Warszawski, plan Marshalla, remilitaryzacja, kryzys berliński, doktryna Trumana, długi telegram</i>; – opisuje genezę wybuchu zimnej wojny. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę powstania NATO i Układu Warszawskiego; – wyjaśnia genezę i znaczenie zimnej wojny oraz żelaznej kurtyny dla funkcjonowania Europy po II wojnie światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie powstania NATO i Układu Warszawskiego dla bezpieczeństwa międzynarodowego po II wojnie światowej; – wskazuje zasięg bloków polityczno-militarnych w latach 1949–1955. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazaniami zakresu ich działania. – wyjaśnia, jakie znaczenie miał plan Marshalla dla rozwoju krajów wchodzących w skład bloku wschodniego; – opisuje „cud gospodarczy” RFN i wskazuje jego przyczyny. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje stosunki między światem zachodnim a blokiem sowieckim.
4. Zarys sytuacji na Bliskim Wschodzie w	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>syjo-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia głównych 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne nurty 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje sytuację ludno-

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
okresie powojennym	<p>Uczeń:</p> <p><i>nizm, islamizm, deklaracja Balfoura;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie powstania państwa Izrael dla sytuacji na Bliskim Wschodzie i dla polityki międzynarodowej. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zasady syjonizmu; – charakteryzuje genezę i zasady islamizmu; – wskazuje na mapie obszar, na którym powstał Izrael. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ideologów syjonizmu; – opisuje główne organizacje głoszące ideologię islamizmu. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – syjonizmu; – opisuje proces prowadzący do powstania państwa Izrael. 	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ścią arabskiej i żydowskiej w Palestynie; – porównuje strukturę ludności w Palestynie po II wojnie światowej.
5. Geneza integracji europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>społeczna gospodarka rynkowa, państwo dobrobytu, integracja europejska, Europejska Wspól-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje proces integracji europejskiej po II wojnie światowej; – wymienia powody integracji europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady rządów socjaldemokratycznych, chadeckich, konserwatywnych i liberalnych w Euro- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje okoliczności uchwalenia i zasady zawarte w traktatach rzymskich; – dokonuje charakterystyki integracji eu- 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje funkcjonowanie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń: <i>nota Gospo- darcza, system z Bretton Wo- ods.</i> – wymienia „oj- ców założy- cieli” integra- cji europej- skiej.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: pie i na świe- cie po II woj- nie światowej; – charakteryzuje różne wizje integracji eu- ropejskiej.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: ropejskiej w obszarze go- spodarczym i politycznym do 1957 r.	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
6. Ustroje państw powojennych	– wyjaśnia po- jęcia: <i>konser- watyzm, libe- ralizm, chade- cja, socjalde- mocracja</i> ; – opisuje pod- stawowe za- sady ustroj- owe państw za- chodnich i państw bloku wschodniego.	– charakteryzuje rządy socjal- demokratycz- ne, chadeckie, konserwatyw- ne i liberalne w dziedzinie polityki spo- łecznej, go- spodarczej i wartości.	– wskazuje przykłady rządów so- cjaldemokra- tycznych, chadeckich, konserwatyw- nych i liberal- nych w Euro- pie i na świe- cie po II woj- nie światowej.	– porównuje ustroje państw zachodnich i państw pozostających w strefie wpły- wów sowiec- kich.	– wskazuje przykłady rządów so- cjaldemokra- tycznych, chadeckich, konserwatyw- nych i liberal- nych w Euro- pie i na świe- cie po II woj- nie światowej.
7. Ekspansja komuni-	– wyjaśnia po-	– wyjaśnia po-	– opisuje zna-	– charakteryzuje	– wyjaśnia zna-

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
zmu w Azji Wschodniej i jej powstrzymanie	Uczeń: jęcia: <i>wojna koreańska, wojna zastępcza, totalitaryzm chiński, wielki skok naprzód.</i>	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: jęcia: linia demarkacyjna, chiński totalitaryzm, laogai – opisuje politykę Chin i Korei po II wojnie światowej.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: czenie przejęcia władzy w Chinach przez komunistów w 1949 r. dla przyszłości tego kraju; – wskazuje etapy rozwoju komunizmu w Azji.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: system rządów Mao Zedonga; – dokonuje bilansu rządów Mao Zedonga; – opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny koreańskiej.	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: czenie wojny koreańskiej dla przyszłości Półwyspu Koreańskiego.
8. Polska po II wojnie światowej	– wyjaśnia pojęcia: <i>okupacja, Polska Rzeczpospolita Ludowa, rząd na emigracji, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, referendum 3xTAK, żoł-</i>	– opisuje obszary zależności Polski od Związku Sowieckiego po II wojnie światowej; – opisuje funkcjonowanie rządu na emigracji.	– opisuje rządy w kraju i na emigracji po 1945 r.; – wskazuje główne kierunki powojennych migracji Polaków;	– charakteryzuje problem niepodległości Polski oraz sytuację polskiej państwowości po II wojnie światowej; – charakteryzuje główne ugru-	– wyjaśnia, jakie mechanizmy stosowano podczas kontroli Polski Ludowej przez Związek Sowiecki.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń: <i>nie</i> wyklęci; – opisuje skutki polityczne, społeczne, ekonomiczne (gospodarcze) i kulturowe II wojny światowej dla Polski.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – charakteryzuje relacje pomiędzy władzami polskimi a Kościołem katolickim.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: powania na polskiej scenie politycznej po II wojnie światowej i charakteryzuje różnice pomiędzy nimi.	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
9. Sowietyzacja Polski	– wyjaśnia pojęcia: <i>sowietyzacja, terror, propaganda, gospodarka planowa, rządy monopartyjne</i> ; – wymienia mechanizmy sowietyzacji Polski.	– charakteryzuje mechanizmy sowietyzacji Polski do 1956 r.; – charakteryzuje reakcje społeczeństwa na rządy komunistów w Polsce; – wymienia po-	– charakteryzuje proces powojennej odbudowy kraju; – opisuje główne formy sprzeciwu i oporu wobec komunizmu w społeczeństwie.	– omawia zmiany zachodzące w strukturze społeczeństwa polskiego i składzie narodowościowym państwa; – charakteryzuje Konstytucję PRL z 1952 r.	– uzasadnia propagandowy i fasadowy charakter Konstytucji PRL.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
		stanie historyczne, które swoim postępowaniem ukazywały wierność ideałom i opór wobec prześladowców.			
Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
Świat i Polska w latach 1945–1956: powojenna odbudowa i początki zimnej wojny – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
III. Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie					
1. Geneza, natura i	– wyjaśnia po-	– wymienia	– wyjaśnia zna-	– opisuje opór	– charakteryzuje

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
dorobek „odwilży” postalinowskiej	<p>Uczeń:</p> <p>jęcia: <i>stalinizm, odwilż postalinowska, powstanie berlińskie, powstanie węgierskie, łagry, referat Chruszczowa, Praska Wiosna;</i></p> <p>– wymienia najważniejsze wydarzenia związane z oporem społecznym przeciwko komunizmowi po śmierci J. Stalina na świecie i w Polsce.</p>	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <p>przyczyny kryzysu stalinizmu i odwilży postalinowskiej.</p>	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <p>czenie tajnego referatu Chruszczowa.</p>	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <p>społeczeństw Europy Środkowej wobec komunizmu na przykładzie powstań antykomunistycznych w Berlinie i na Węgrzech.</p>	<p>Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <p>proces destalinizacji w Polsce.</p>
2. Świat i rywalizacja	– wyjaśnia po-	– wyjaśnia po-	– charakteryzuje	– wyjaśnia zna-	– opisuje przy-

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
supermocarstw w okresie „pokojoywej koegzystencji”	<p>jęcia: kryzys kubański, wyścig zbrojeń, wojna w Wietnamie, rewolucja kulturalna w Chinach, zamach w Monachium, kryzys berliński;</p> <p>– wymienia najważniejsze konflikty i kryzysy międzynarodowe epoki postalinowskiej.</p>	<p>jęcia: wojna niepodległościowa Izraela, kryzys sueski, nacjonalizacja Kanału Sueskiego, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, kryzys naftowy.</p>	<p>przyczyny i efekty Wielkiego Skoku oraz rewolucji kulturalnej w Chinach;</p> <p>– opisuje przebieg i skutki wojny niepodległościowej Izraela.</p>	<p>czenie kryzysów w Berlinie, na Kubie i wojny w Wietnamie dla polityki światowych mocarstw.</p>	<p>czyny, przebieg i skutki kryzysu sueskiego;</p> <p>– opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny Jom Kippur;</p> <p>– opisuje przyczyny, przebieg i skutki wojny sześciodniowej</p>
3. Rewolucja obyczajowa i integracja Europy Zachodniej lat 60.	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>kultura masowa, kultura młodzieżowa, rewolu-</i></p>	<p>– opisuje założenia ekologii;</p> <p>– wyjaśnia różnicę między</p>	<p>– charakteryzuje znaczenie technologii dla zmian, które zaszły w</p>	<p>– charakteryzuje idee i ruchy pacyfistyczne;</p> <p>– wyjaśnia znaczenie zmian,</p>	<p>– omawia różnice między życiem w krajach bloku wschodniego i</p>

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	<p>Uczeń:</p> <p><i>cja seksualna, ekologia, ekologizm, pacyfizm, ruch hippisowski, II Sobór Watykański, państwo dobrobytu, społeczna gospodarka rynkowa;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na zmiany społeczno-kulturowe w Polsce i na świecie w latach 60. XX w.; – wymienia zmiany wprowadzone w wyniku II 	<p>ekologią a ekologizmem.</p>	<p>sposobie życia w krajach zachodnich;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje elementy, które wpłynęły na wystąpienie rewolucji seksualnej. 	<p>które zaszły w kościele katolickim wyniku II Soboru Watykańskiego i reform posoborowych.</p>	<p>krajach zachodnich.</p>

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń: Soboru Watykańskiego i reform posoborowych.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
4. Dekolonizacja	– wyjaśnia pojęcia: <i>dekolonizacja, neokolonializm</i> .	– wymienia etapy procesu dekolonizacji.	– omawia główne etapy i konsekwencje procesu dekolonizacji.	– charakteryzuje przyczyny, przebieg, etapy i konsekwencje dekolonizacji.	– opisuje rolę ONZ w procesie dekolonizacji.
5. Geneza Polskiego Października '56	– wyjaśnia pojęcia: <i>destalinizacja, plan wieloletni</i> .	– wyjaśnia pojęcia: <i>polski Październik '56, poznański Czerwiec '56</i> .	– opisuje stosunki między państwem a Kościołem katolickim w latach 50. XX w.	– charakteryzuje proces destalinizacji i wskazuje jego ograniczenia.	– opisuje wkład Kościoła katolickiego w życie społeczno-polityczne Polaków; – charakteryzuje znaczenie sporu pomiędzy puławianami a natolińczykami.
6. Polska w okresie	– wyjaśnia po-	– wyjaśnia po-	– charakteryzuje	– wyjaśnia zna-	– charakteryzuje

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
rządów Władysława Gomułki	Uczeń: jęcia: <i>Praska Wiosna, Marzec '68, inwazja na Czechosłowację, doktryna Breżniewa, śluby jasno-górskie, Wielka Nowenna, obchody Milenium chrztu Polski.</i>	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: jęcia: <i>laicyzm, sekularyzm, indyferentyzm, Służba Bezpieczeństwa, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej;</i> – opisuje, na czym polegała polityka rozdziału Kościoła od państwa.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: sposoby walki reżimu PRL z Kościołem w latach 60. i 70. XX w.; – charakteryzuje przebieg wydarzeń z 1968 r.; – charakteryzuje przebieg Praskiej Wiosny.	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: czenie duszpasterskiego programu prymasa Wyszyńskiego dla społeczeństwa polskiego; – charakteryzuje znaczenie interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji.	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: wydarzenia z 1968 r. z uwzględnieniem interesów władz PZPR oraz z punktu widzenia społeczeństwa.
Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po odprężenie – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
Świat i Polska w latach 1956–1970: od destalinizacji po od-	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
prężenie – lekcja sprawdzająca	Uczeń:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: